

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kantonalno tužilaštvo
Kantona Sarajevo

Broj: T09 0 KTPO 00094168 15
Sarajevo, 04.01.2019. godine

UDRUŽENJE "EKO FORUM ZENICA"
MOKUŠNICE 9
72000 ZENICA

PREDMET: Obavjest, dostavlja se

U skladu sa članom 231. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, obavještavamo Vas da je ovo Tužilaštvo dana 17.12.2018. godine, donijelo Naredbu da se istraga neće provoditi protiv Đurić Branke, u svojstvu ministricice Federalnog ministarstva okoliša i turizma i Tirak Ibrahima, u svojstvu direktora Federalne uprave za inspeksijske poslove zbog krivičnog djela - Nesavjestan rad u službi iz člana 387.st.2. u vezi sa st.1. KZ FBiH, **jer prijavljeno djelo nije krivično djelo.**

Naime, dana 22.10.2015. godine, Kantonalno tužiteljstvo Kantona Sarajevo zaprimilo je Akt Kantonalnog tužiteljstva ZDK, broj: T04 0 KTPO 0023515 15 od 20.10.2015. godine, u prilogu kojeg je dostavljena Krivična prijava podnesena od strane udruženja „EKO FORUM ZENICA“, protiv Đurić Branke, bivše ministricice Federalnog ministarstva okoliša i turizma (dalje: Ministarstvo) i Tirak Ibrahima, bivšeg direktora Federalne uprave za inspeksijske poslove, zbog krivičnog djela - Nesavjestan rad u službi iz člana 387.st.2. u vezi sa st.1. KZ FBiH.

U Krivičnoj prijavi se navodi da je Đurić Branka kao ministrica Federalnog ministarstva okoliša i turizma, u periodu od aprila 2011. do aprila 2015. godine, propustila vršiti dužnost nadzora nad stanjem okoliša zagađenosti zraka, vode i tla u Zenici i okolnim mjestima, te očito nesavjesno postupila u vršenju dužnosti, jer nije osigurala da pogoni društva Arcelor Mittal d.o.o Zenica budu podvrgnuti posebnom režimu kontrole i nadzora, u smislu čl. 66. i 67. Zakona o zaštiti okoliša FBiH, nije osigurala provedbu mjera naloženim okolinskim dozvolama broj: UP-I/05-23-43-VI/06 – MK od 24.11.2010.godine za pogon koksara, dozvole broj UP-I/05-23-43-VII/06 – MK od 24.11.2010. godine za pogon aglomeracija, dozvole broj: UP-I/05-23-43-VIII/06 – MK od 24.11.2010.godine, za pogon energetika, dozvole broj: UP-I/05-23-46-VI/06 – MK od 02.12.2009.godine za pogon visoka peć, dozvole broj: UP-I/05-23-46-III/06 – MK od 02.12.2009.godine, zbog čega je teško povrijeđeno prava građana Zenice na zdrav okoliš, jer je svake godine dolazilo do enormnih zagađenja u zraku, vodi i tlu u gradu i okolnim mjestima.

U vezi Tirak Ibrahima, se navodi da je propustio vršiti dužnost nadzora nad stanjem okoliša, zagađenosti zraka, vode i tla u gradu Zenici i okolnim mjestima, dužnost nadzora nad ispunjenjem uvjeta iz okolišnih dozvola, broj: UP-I/05-23-43-VI/06 – MK od 24.11.2010.godine za pogon koksara, dozvole broj UP-I/05-23-43-VII/06 – MK od 24.11.2010.godine za pogon aglomeraca, dozvole broj: UP-I/05-23-43-VIII/06 – MK od 24.11.2010.godine, za pogon energetika, dozvole broj: UP-I/05-23-46-VI/06 – MK od

02.12.2009.godine za pogon visoka peć, dozvole broj: UP-I/05-23-46-III/06 – MK od 02.12.2009.godine za pogon čeličana BOF, dozvole broj: UP-I/05-23-46-I/06 – MK od 02.12.2009.godine za pogon valjaonica, dužnost nadzora nad sprečavanjem rada bez okolinske dozvole u pogonima Čeličana BOF, Visoka peć i Valjaonica, od 02.12.2014. godine, te postupao suprotno općoj dužnosti postizanja standarda kvaliteta okoliša i efikasne zaštite okoliša, te očito nesavjesno postupio u vršenju dužnosti, usljed čega je teško povrijeđeno pravo građana Zenice i okolnih mjesta na zdrav okoliš.

U obrazloženje krivične prijave citiraju se zakonske odredbe KZ FBiH, koje se odnose na svojstvo službene ili odgovorne osobe, odredbe Zakona o zaštiti okoliša, te odredbe Zakona o Federalnim ministarstvima i drugim tijelima Federalne uprave, koje se tiču utemeljenja Federalnog ministarstva okoliša i turizma i njegove organizacione strukture. Dalje se navode odredbe Zakona o inspekcijama FBiH, te se ističe da prema ovom zakonu, direktor predstavlja Federalnu upravu, organizira i osigurava zakonitost i efikasnost inspekcijskog nadzora .

Dalje se navodi da su iz citiranih zakonskih odredbi ministrica Federalnog ministarstva okoliša i turizma i direktor Federalne uprave, svako u granicama svojih ovlaštenja kao službene osobe u FBiH bili dužni vršiti nadzor nad zaštitom okoliša, međutim, u konkretnom slučaju vezano za grad Zenicu i okolna mjesta, utvrđeno je da su zagađena bila enormno visoka i premašivala dozvoljene granice, te da su takva zagađenja prvenstveno posljedica rada pogona društva ArcelorMittal Zenica (AMZ).

Dalje se navodi da u periodu od aprila 2011. do aprila 2015. godine dužnost ministricе obavljala Branka Đurić sa svim svojim prethodno navedenim nadležnostima i zadacima koje je očigledno zanemarila i nesavjesno obavljala, te da postoje indicije da se Ministarstvo na čelu sa Brankom Đurić, potpisivanjem Memoranduma o međusobnom razumjevanju, januara 2014. godine i zapisnika iz novembra 2013. godine, stavilo iznad Zakona o zaštiti okoliša FBiH, i izdatih okolinskih dozvola, na način da je zaštitilo ArcelorMittal Zenica, na štetu stanovnika Zenice, te da navedeni dokumenti i pored traženja nisu dostavljeni Udruženju „EKO FORUM“ Zenica.

Dalje se u prijavi navodi koje mjere nisu ispunjene od strane ArcelorMittal Zenica, a koje su bile utvrđene pojedinim okolinskim dozvolama, te se navodi da je od 02.12.2014. godine. društvo ArcelorMittal Zenica je obavljalo djelatnost bez posjedovanja važećih okolinskih dozvola u pogonima Čeličana BOF, Visoka peć i Valjaonica, a da ministrica nije poduzela mjere, kako bi se zabranio rad ovim pogonima bez posjedovanja okolinske dozvole.

Dalje se navodi, da od strane inspekcijskih organa nije postupljeno u skladu sa članovima 66. i 67. Zakona o zaštiti okoliša u smislu da su pogoni društva ArcelorMittal Zenica podvrgnuti posebnom režimu kontrole i nadzora nad provođenjem odredbi ovog zakona, tj. kontrole mjera iz okolinskih dozvola, te da u skladu sa čl. 92. Zakona o zaštiti okoliša, inspektor zaštite okoliša nakon izvršenom inspekcijskog nadzora, ukoliko utvrdi nepravilnosti nalaže rok za njihovo otklanjanje, sprovedbu neophodnih mjera, donosi rješenja koje uključuje zatvaranje pogona i postrojenja, ukoliko nepravilnosti nisu otklonjene u ostavljenom roku, kao i poduzimanje sanacijskih mjera.

Dalje se navodi, da u slučaju ponovljenog kršenja propisa ili opasnosti po ljudsko zdravlje i okoliš koje se ne može riješiti mjerama, inspektor zaštite okoliša zatražit će od nadležnog

Ministarstva poništenje izdane okolinske dozvole, te se navodi da inspektori pod nadzorom i rukovodstvom Ibrahima Tirka nisu provodili dužni nadzor, te sljedstveno tome nije adekvatno sankcionisano društvo ArcelorMittal Zenica.

Dalje se navodi da Federalna inspekcija nije provodila posebna kontrolna mjerenja na 6 velikih dimnjaka, gdje su ugrađeni uređaji za kontinuirano mjerenje, te kontrolna mjerenja kancerogenih polutanata na dimnjaku pogona koksara, te da nije vršen nadzor nad realizacijom mjera iz pojedinih okolinskih dozvola, za koji je nadležan Inspektorat zaštite okoliša u okviru Federalne uprave, kao i da su inspektori bili dužni, a nisu upozorili Federalno ministarstvo okoliša i turizma da okolinskom dozvolom za pogon Koksara od 24.11.2010. godine, nije bila predviđena ugradnja uređaja za kontinuirani monitoring najopasnih volativnih organskih materija, kako u okruženju tako i na dimnjaku pogona Koksara.

Dalje se navodi, da društvo ArcelorMittal Zenica, nije ugradilo uređaj za kontinuirano mjerenje emisije na dimnjacima postrojenja za hlađenje aglomerata u pogonu Aglomeracije, te da je inspektor bio dužan ovo sankcionirati, ali da to nikada nije učinio.

U daljem dijelu prijave, dat je prikaz zagađenja, utvrđen na pojedinim mjernim tačkama u gradu Zenici i okolnim mjestima te je dostavljena i obimna dokumentacija, taksativno pobrojana od rednog broja 1 do rednog broja 29.

S ciljem provjere navoda iz krivične prijave, Tužiteljstvo je dana 24. 05.2016. godine, uputilo zahtjev MUP KS, da se u svojstvu svjedoka sasluša Lemeš Samir, kao potpisnik krivične prijave ispred „EKO Forum“ Zenica, te da se izvrše provjere koje se odnose na vršenje inspekcijeskog nadzora.

Postupajući po zahtjevu Tužiteljstva, dana 01.07.2016. godine, u prostorijama MUP-a ZDK saslušan je Lemeš Samir, kojom prilikom je izjavio da je svjestan značaja koji kompanija ArcelorMittal Zenica ima po BiH, ali i drastičnih posljedica po zdravlje građana Zenice, te ostaje kod svih navoda iz podnesene prijave, te navodi da njihov motiv nije zatvaranje fabrike koja zapošljava 2400 ljudi, koja sponzoriše rad sportskih i kulturnih organizacija, ali da to ne daje pravo da krši zakon, a da je nadležni organi štite, te da je motiv da kompanija poštuje zakone BiH, odnosno realizuje investicije na koje se obavezala ugovorom o dokapitalizaciji. Navodi da su se 2011. godine obratili premijeru FBiH, sa molbom za dostavu podataka iz ovog ugovora, te da je Vlada FBiH ovaj zahtjev prosljedila Agenciji za privatizaciju FBiH, a da nisu dobili podatke iz ovog ugovora, te napominje da postupak dokapitalizacije željezare Zenica nije vodila Agencija za privatizaciju F BiH, već direktno Vlada FBiH, odnosno tadašnji premijer Ahmet Hadžipašić. Dalje navodi, da je izostanak investicija doveo do toga da ključni projekti zaštite okoliša u ArcelorMittal Zenica kasne ili se ne realiziraju, a da nadležni organi nisu učinili ništa kako bi kompaniju primorali na to, ali nije mu poznato da li je za to razlog korupcija, odnosno da li je neko od službenih osoba Ministarstva ili inspekcije dobio novčanu ili neku drugu vrstu kompenzacije. Izjavljuje da su u radnjama koje su predmet prijave osim prijavljenih Branke Đurić i Ibrahima Tirka učestvovali i druge osobe, ali kako nema nigdje njihovih potpisa, prijavili su samo njih, a kao primjer navodi Mladena Rudeža, pomoćnika Ministra u Federalnom ministarstvu okoliša i turizma i Medihu Mlačo, inspektoricu Federalne uprave zadužene za nadzor u Zenici.

Na kraju je izjavio da dokumentaciju koju su dostavili ne posjeduju u originalu ili ovjerenoj kopiji, te je naveo institucije kod koje bi se ta dokumentacija trebala nalaziti.

Dana 21.03.2017.godine, KTKS uputilo je zahtjev MUP-u KS, za prikupljanje dokaza i saslušanje svjedoka. U vezi sa ovim zahtjevom dana 05.03.2018. godine, u prostorijama Brčko Distrikta u svojstvu svjedoka saslušana je Branka Đurić, kojom prilikom je izjavila da je funkciju ministra Federalnog ministarstva okoliša i turizma obavljala u periodu od 17.03.2011. godine do 31.03.2015. godine. Dalje je navela da je društvo ArcelorMittal Zenica bilo podvrgnuto posebnom nadzoru, te da su imali komisiju koja se svakog mjeseca sastajala u Zenici, a koju su činili Premijer Kantona, Ministar okoliša u Kantonu, predstavnik ArcelorMittal Zenica, predstavnici Ministarstva: voditelj okolišne dozvole Mirjana Kovač i pomoćnik za okolišne dozvole Mladen Rudež, savjetnici za okolišne dozvole Josip Dolšić i savjetnik za okolišne dozvole Dragan Šulović, kao i predstavnik inspekcije. Dalje navodi da su od Ibrahima Tirka tražili da postavi jednog inspektora na radno mjesto u Zenici, što je on i učinio. Navodi da koliko joj je poznato da je prva okolišna dozvola bila 2001. godine, te nije bila dovoljno precizna, te da je u njenom mandatu urađeno oprašivanje livne plate, što smatra ključnim projektom koje je donekle riješio problem pogona Visoka peć, te da je drugi najveći problem bio pogon Čeličana i to sekundarno oprašivanje. Dalje navodi da je bio raspisan tender da je italijanska firma koja je dobila posao bankrotirala, te da je to razlog zašto ovaj posao nije završen. Dalje je izjavila da se u njenom mandatu radio novi Zakon o zaštiti okoliša sa predstavnicima europske komisije, koji je 80 % bio usklađen sa EU, te da je ovaj zakon nudio nova rješenja vezano za izdavanje okolišne dozvole, njene obnove, a što nije bilo u starom zakonu. Dalje je izjavila da sve okolišne dozvole dobije inspekcija koja vrši kontrolu, te navodi da je na inicijativu njenog savjetnika Šulovića, prihvaćeno da se višak pare iz Čeličane, koristi za grijanje grada, što bi bilo jeftinije, manje bi se trošio ugalj, a samim tim i manje zagađenje, te navodi da je ovaj projekat za njenog mandata bio u toku, ali misli da na kraju nije bio uključen u integralnu okolišnu dozvolu. U vezi okolišnih dozvola i njihovog eventualnog poništenja zbog kršenja propisa izjavila je da je inspekcija kontrolirala zagađenje i trebali su da preduzmu mjere i radnje iz svoje nadležnosti, a što se tiče pokretanja postupaka za poništenje okolišnih dozvola, takvi postupci nisu pokretani i smatra da se takvim postupcima ne bi ništa dobilo, te navodi da se radila priprema za izdavanje integralne okolišne dozvole. Navela je da joj je poznato da su pogoni Čeličana BOF, Visoka peć i Valjaonica od 02.12.2014. godine, obavljali djelatnost bez okolišnih dozvola, a iz razloga jer se pripremala integralna okolišna dozvola. Na kraju je navela da su Mladen Rudež, Mirjana Kovač, Josip Dolšić i Dragan Šulović, uz prisustvo i članova Eko foruma non-stop radili na poboljšanju iznalaženja rješenja za okolišne dozvole zajedno sa Ibrahimom Tirkom.

Dana 13.04.2018. godine, u prostorijama MUP-a KS u svojstvu svjedoka saslušan je Mehmed Cero kojom prilikom je izjavio da obavlja funkciju pomoćnika ministra u Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, u Sektoru, čija je nadležnost izrada strategija, planova, legislative za okoliš, te da informacije koje on dobivao u vezi okolišnih dozvola su dolazile sa sastanaka stručnog kolegija Ministarstva i da nema posebna saznanja u vezi konkretnog pitanja.

Dana 17.04.2018. godine u svojstvu svjedoka saslušan je Mladen Rudež, kojom prilikom je izjavio da je obavljao funkciju pomoćnika ministra u Federalnom ministarstvu okoliša i turizma vezano za poslove zaštite okoliša do odlaska u mirovinu dana 25.11.2015.

godine. Dalje je naveo da ArcelorMittal Zenica prema Zakonu o zaštiti okoliša spada u postojeća tzv. stara postrojenja, za koje je potrebno izraditi plan aktivnosti koji je i izrađen. Dalje je naveo da su uvjeti iz okolišnih dozvola propisani za period od 5 godina koliko i važi okolišna dozvola, te da nakon izdavanja okolišne dozvole nadležnost prelazi na Inspektorat zaštite okoliša koji prati izvršenje mjera i uvjeta iz okolišne dozvole i da njemu nije poznato da li su one izvršene u ovom periodu, ali mu je poznato da je ArcelorMittal Zenica platio dosta kazni u vezi neispunjavanja uvjeta iz okolišne dozvole. U vezi ugradnje uređaja za praćenje zagađenja na dimnjaku pogona Koksara svjedok je izjavio da se okolišnom dozvolom ne propisuju izrada ili dogradnja bilo kakvih uređaja, već uvjeti i mjere koje mora da zadovolji tehnologija, te ako je ona zastarila neophodno je da vlasnik postrojenja investira u cilju poboljšanja tehnologije i smanjenje zagađenja. U vezi poništenja izdatih okolišnih dozvola svjedok je izjavio da Ministarstvo nije nadležno za poništenje bez dokaza koje treba da utvrdi nadležni inspekcijski organ, nego može jedino da nakon zahtjev za obnovu okolišne dozvole ne produži njenu važnost. Dalje je naveo da Memorandum zaključen između Federalnog ministarstva okoliša i turizma i ArcelorMittal Zenica 16.01.2014. godine, i sastanak održan 20.11.2013. godine su napravljeni u cilju ažuriranja provođenja mjera i uvjeta iz okolišnih dozvola, čime se ArcelorMittal Zenica dodatno obavezao na ove aktivnosti.

Dana 24.04.2018. godine, u prostorijama MUP-a KS saslušan je Tirak Ibrahim, koji je tom prilikom izjavio da je bio direktor Federalne uprave za inspekcijske poslove od 30.12.2018. godine, kada je otišao u mirovinu. Dalje je izjavio da društvo ArcelorMittal Zenica nije ispunilo sve uvjete i mjere utvrđene okolišnim dozvolama, ta da je društvo ArcelorMittal Zenica bilo pod posebnim nadzorom Federalne uprave za inspekcijske poslove i da je ZE - DO Kanton jedini imao inspektora za okoliš sa sjedištem u Zenici, a s ciljem stalnog nadzora i stalnog prisustva u Zenici. Dalje je naveo da mu nisu poznati detalji zaključenog Memoranduma između Federalnog ministarstva okoliša i turizma i ArcelorMittal Zenica, kao i da su pojedini pogoni od 02.12.2014. godine obavljali djelatnost bez važeće okolišne dozvole. Izjavio je da su parametri u Zenici u okviru dozvoljenih, a da u zimskom periodu do velike zagađenosti dolazi zbog grijanja individualnih stambenih prostora, zračne inverzije, strujanja koje je smanjeno usljed čega je zagađenost povećana. Navodi da za vrijeme dok je on bio direktor, u BiH nije bilo osim jedne certificirane organizacije koja se mogla baviti mjerenjem, te da oni nisu nikada mogli utvrditi da li je zagađenost zraka u Zenici isključiva krivica Željezare, jer nisu imali dokaze za to, te da je činjenica da u zimskom periodu naselje Radakovo u Zenici, ima veću zagađenost nego naselje Tetovo gdje je smještena Željezara. Naveo je da je on kao direktor po zakonu o inspekciji u FBiH, imao pravo da organizira inspekciju što je u konkretnom slučaju i uradio osiguravši stalno prisustvo inspekcije u Zenici, te da nije bio ovlašten, niti je mogao zatvoriti Željezaru sa cca 3000 radnika.

Dana 12.02.2018. godine, u prostorijama MUP-a KS saslušan je Kulin Ibro, koji je tom prilikom izjavio da obavlja poslove inspektora zaštite okoliša u Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, te da su firmi ArcelorMittal Zenica tokom vršenja inspekcijskih nadzora 2010., 2011. i 2012. godine izricane sankcije, a radi povrede propisa odnosno, neispunjenja mjera iz okolišnih dozvola, te obzirom da je bilo dosta kršenja propisa pokretani su također i sudski postupci kod nadležnih sudova. Dalje je izjavio da Fed. uprava za inspekcijske poslove koliko mu je poznato nije pokretala postupak za poništenje izdatih okolišnih dozvola, ali da su svake godine slali dopis Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, kako bi dobili stav Ministarstva i Vlade FBiH, a vezano za poslovanje ArcelorMittal Zenica, te da bi poništenje okolišne dozvole istovremeno značilo i

zaustavljanje rada pogona u ArcelorMittal Zenica. U vezi posebne kontrole mjerenja zagađenja na 6 velikih dimnjaka, naveo je da to podrazumjeva anagažovanje Federalnog hidrometerološkog zavoda koji prati stanje zraka, na prostoru cijele Federacije, pravi karte kvalitete zraka vezano za zagađenje, te su mjerodavni za pitanja treba li ili ne treba vršiti posebna mjerenja. Dalje je naveo da koliko se sjeća posebna mjerenja su vršena tokom 2016. godine, te je ovaj posao obavljala firma „TQM“ d.o.o. Lukavac, koja vrši i provjeru ispravnosti automatskih mjernih sistema na svim dimnjacima gdje se vrši kontinuirano mjerenje. U vezi pogona Koksara, svjedok je naveo da okolišnom dozvolom nisu bila predviđena mjerenja volativnih organskih materija, te da inspektor provjerava i kontrolira ono što stoji u okolišnoj dozvoli. Na kraju je svjedok izjavio da je nedavno bio u inspeksijskom nadzoru u ArcelorMittal Zenica, te da može potvrditi da je stanje danas puno bolje nego što je bilo 2010. godine.

Dana 13.02.2018. godine, u prostorijama MUP-a KS saslušan je Mirsad Smailagić, koji je tom prilikom izjavio da je kao inspektor Federalne uprave za inspeksijske poslove zadužen za vode prisustvovao inspeksijskim nadzorima inspektora zaštite okoliša u Arcelor Mittal Zenica, te da je u periodu 2011. i 2012. godine izvršeno pet nadzora, te izdato 10 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 27 000 KM za uočene nepravilnosti i prekršaje iz oblasti zaštite voda.

Dana 21.02.2018. godine, u prostorijama MUP-a KS saslušana je Mediha Mlaćo, koja je izjavila da je bila uposlenik Federalne uprave za inspeksijske poslove od 2007. pa do 2017. godine kada je otišla u mirovinu, a od 01.01.2013. godine po odluci Vlade FBiH, postavljena je za Federalnog inspektora zaštite okoliša sa sjedištem u Zenici. Navodi da su u tom periodu vršeni redovni i vanredni inspeksijski nadzori u firmi ArcelorMittal Zenica, te su svi postupci okončani ili upravnim mjerama ili prekršajnim nalogima odn. zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka, zavisno od utvrđenog činjeničnog stanja. Smatra da su svi obavljani inspeksijski nadzori dali sigurno pozitivne efekte. Dalje je izjavila da je tokom 2014. godine na snagu stupio Pravilnik koji je dao mogućnost federalnom inspektoratu da naloži dodatna i posebna mjerenja zagađenosti za bilo koji pogon, koju mogućnost je i iskoristila, te je tokom 2014. godine podnijela 8 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Dalje je navela da je Ministarstvo redovno izvještavano o svim mjerenjima uključujući i pogon Koksara, a da je aktivnosti mjerenja obavljala firma „Dvokut“ d.o.o. Sarajevo, te da su pored kontinuiranih mjerenja rađena i periodična mjerenja do 30.06. tekuće godine za prethodnu godinu.

Dana 26.02.2018. godine, u prostorijama PS Žepče saslušana je Ljuba Tadić, koja je tom prilikom izjavila da je u vremenskm periodu od aprila 2015. godine do kraja 2017. godine vršila inspeksijski nadzor iz oblasti zaštite okoliša kao inspektor FUZIP-a, te da je u navedenom periodu vršila nadzor nad radom firme ArcelorMittal Zenica kojem su nalogane upravne mjere i izdavani prekršajni nalozi. Dalje je navela da su okolišne dozvole za pogone Valjaonica i Visoka peć istekle 2014. godine, a za pogone Koksara, Aglomeracija i Energetika 2015. godine, te su subjektu nadzora izdavani prekršajni nalozi za rad bez okolišnih dozvola. U periodu rada bez okolišnih dozvola vršen je kontinuirani inspeksijski nadzor nad primjenom važećih zakonskih propisa, a u aprilu 2017. godine društvu ArcelorMittal Zenica izdata je integralna okolišna dozvola. U vezi kontrole zagađenja izjavila je da su vršena posebna mjerenja na dimnjacima pogona Koksare, BOF čeličane, Aglomeracije i Energetike u aprilu 2016. godine, te da su sve informacije vezano za stanje o ArcelorMittalu Zenica obliku polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja redovno dostavljane Vladi FBiH i Ministarstvu.

Dana 25.10.2018. godine, u prostorijama KTKS saslušana je Azre Sivro, koja je tom prilikom izjavila da je zaposlena sam u firmi ArcelorMittal Zenica (AMZ), od njenog dolaska u BiH 2004, te da trenutno obavlja poslove direktorice Departmenta društvena odgovornost, okoliša i upravljanje kvalitetom. Navodi da je 2006. godine počeo projekat „FeniKS“ – Projekat pokretanja integralne proizvodnje, u toku tog projekta, osim projekata za pokretanja same proizvodnje realizirano je niz projekata na postrojenjima za zaštitu okoliša i u junu 2008. godine počela je raditi integralna proizvodnja u AMZ u punom kapacitetu, te danas AMZ zapošljava 2300 radnika direktno i 10 000 indirektno. Navodi da je društvo AMZ pribavljalo okolišne dozvole za pojedine pogone sukcesivno, te su njima naložene mjere za usklađivanje i prilagođavanje postrojenja sa važećim zakonskim propisima koji se tiču zaštite okoliša, ali je činjenica da AMZ i pored kontinuiranog rada na zaštiti okoliša nije uvijek uspijevaio ispuniti naložene mjere u predviđenim rokovima, ali ističe da su sve naložene mjere okolišnom dozvolama ispunjene ili je njihova realizacija u toku. Kao jedan primjer zašto nisu ispunjene u datom roku, navodi primjer firme iz Italije sa kojima su sklopili ugovor za realizaciju projekta sekundarnog oprašivanja na Čeličani, a koja je krajem 2015. godine bankrotirala, te su bili prisiljeni ponoviti kompletnu proceduru ugovaranja. Navodi i da je kompanija poduzimala radnje i izvan mjera koje su bile naložene okolišnim dozvolama na zaštiti okoliša, te u vezi toga daje konkretan primjer da umjesto rekonstrukcije postojeće mašine za zasip u Koksari kompanija uložila značajna materijalna sredstva i kupila novu mašinu, pa smatra da je i to jedan od razloga što je Federalno ministarstvo okoliša i turizma imalo razumjevanje za rad kompanije. U vezi odnosa sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma, u vrijeme kada je ministrica bila Branka Đurić, izjavljuje da je održano niz sastanaka počev od novembra 2011. godine, pa do kraja mandata, na kojima je prisustvovala ministrica lično, dok su njeni saradnici praktično stalno bili prisutni u AMZ, te im je stalno na njihovo interesiranje prezentiran status realizacije mjera naložen okolišnim dozvolama. Ističe da je od strane Ministarstva vršen kontinuiran pritisak na kompaniju AMZ, da se ispune sve mjere naložene okolišnim dozvolama, te su više puta upozoravani da moraju izvršiti realizaciju mjera iz okolišnih dozvola i smatra da je AMZ zaista i poduzimao mjere u skladu sa mogućom i realnom dinamikom i da nije bilo razloga za ukidanje okolišnih dozvola. Navodi da je na inicijativu Federalnog ministarstva okoliša i turizma formirana i radna grupa, dana 26.02.2013. godine, koju su činili predstavnici Federalnog ministarstva okoliša i turizma, ZE-DO Kantona, općine Zenica i FUZIP-a, čiji je zadatak bio praćenje realizacije projekata naloženih okolišnim dozvolama, a jedan od članova ispred Općine Zenica bio je član EKO foruma Zenica Mr. Fahrudin Duran. Navodi da je Komisija u toku 2013. godine, otprilike dvije sedmice boravila u kompaniji u obilasku svih pogona i pregledu dokumentacije, te je održan i niz sastanaka nakon čega je Komisija u oktobru 2013. godine sačinila Izvještaj u kome je konstatirano da je od ukupno 200 naloženih mjera koje se trebaju realizirati, AMZ u potpunosti provela 186 mjera, 2 mjere su djelimično realizirane, a 12 mjera nije realizirano, te da je tačno da nisu realizirani neki od krupnih projekata u vrijeme kada je sačinjavan ovaj izvještaj. Ističe da 2 najkrupnija projekta i to: sekundarno oprašivanje na Čeličani nije realiziran zbog bankrota italijanske kompanije „STG“ s kojom su imali ugovor, ali da su zaključili novi ugovor sa italijanskom firmom „EKO plant“, te je ovaj projekat u fazi realizacije, a drugi krupni projekat rekonstrukcije elektro filtera na Aglomeraciji kompanija je umjesto naložene mjere rekonstrukcije postojećih elektro filtera izvršila ugradnju novog hibridnog filtera, a ugradnja drugog je u toku, čime je emisija prašine smanjena 5 puta ispod granične vrijednosti dozvoljene zakonom, po čemu su prvi u svijetu. Navodi da danas AMZ radi na temelju integralne okolišne dozvole za kompletnu firmu koja je izdata 03.04.2017. godine i vrijedi 5 godina te smatra da je odnos Federalnog ministarstva okoliša i turizma

bio profesionalan i korektan, bez obzira što su često imali nesuglasice i na neki način bili pod njihovim pritiskom i monitoringom i smatra da je ovakav odnos na kraju proizvodio iznalaženje tehničko-tehnološkog rješenja u postojećem momentu i za postojeće probleme, te je potpuno jasno da bi poduzimanje krajnjih mjera u smislu oduzimanja okolišnih dozvola i samim tim prestanka rada AMZ proizvelo nemjerljive posljedice za čitavu BiH, obzirom da AMZ učestvuje sa 3, 5 % u BDP BiH.

U vezi odnosa Federalne uprava za inspeksijske poslove prema AMZ-u, tvrdi da se radilo o odnosu kakav nije imao nijedan drugi privredni subjekt u državi u smislu na učestalost i obim kontrole. U prilog ovoj tvrdnji navela je da je FUZIP odredio jednog inspektora- Medihu Mlaćo, a kasnije Ljubu Tadić, koji je imao sjedište u Zenici i to 20 metara od glavne kapije AMZ-a sa prozorom kancelarije okrenutim na kompaniju, ta da nije bilo neobičajeno da FUZIP izvrši i vanredne inspeksijske kontrole u trajanju minimalno 7 dana koje su započinjali iznenadnim dolaskom i to u dane vikenda u večernjim satima, kada bi ih direktor Ibrahim Tirak, samo nazvao i rekao u koliko sati moraju biti u direkciji u AMZ njemu na raspolaganju. Mišljenja je da čak nije bilo potrebe za ovakvim čestim inspeksijskim nadzorima, naročito na ovaj način iznenada, jer obzirom na djelatnost kojim se bavi AMZ i broj uposlenika, nije moguće bilo što sakriti. Navodi da su kontrolama često utvrđivane nepravilnosti, te su odmah i izdavani prekršajni nalozi i podnošene prekršajne prijave.

Iz uvida u zapisnik sa sastanka održanog dana 20.11.2013. godine u Sarajevu između Federalnog ministarstva okoliša i turizma i ArcelorMittal Zenica, proizilazi da su sastanku ispred Ministarstva prisustvovali ministrica Branka Đurić, pomoćnik ministra za okoliš Mladen Rudež, savjetnik ministra za okoliš Dragan Šulović, te šef odsjeka okolišnih dozvola Mirjana Kovač. Iz sadržaja zapisnika proizilazi da je na sastanku izvršena analiza predloženih „kartona projekata“ za mjere iz okolišnih dozvola koje nisu realizirane, te je u četiri tačke utvrđena dinamika izvršenja mjera na smanjenju zagađenja. Dalje je konstatirano da će se tekst Memoranduma o razumjevanju dostaviti Premijeru Vlade FBiH, radi davanja saglasnosti.

Iz uvida u Memorandum o razumjevanju zaključen dana 16.01.2014. godine između između Federalnog ministarstva okoliša i turizma i ArcelorMittal Zenica proizilazi da je zaključen na osnovu Odluke Vlade FBiH broj:1617/2013 od 30.12.2013. godine. Iz sadržaja navedenog Memoranduma proizilazi, da je cilj dodatno preciziranje projekata koji je potrebno realizirati u narednom periodu, a koji se odnose na zaštitu okoliša i tiču se tehničkih i ekonomskih mogućnosti dostizanja dozvoljenih emisija prašine, SOx, NOx i kvaliteta otpadnih voda. Također je predviđeno da i Federalni fond za zaštitu okoliša pruži pomoć, a posebno kod projekata BOF sekundarnog oprašivanja, i besprašinskog istiskivanja koksa, te je predviđeno da ArcelorMittal Zenica u ciklusu važenja nove integralne okolišne dozvole investira minimum 30 miliona konvertibilnih maraka za realizaciju mjera za zaštitu okoliša.

Dana 30.01.2017. godine, ovo Tužiteljstvo je zaprimilo je akt MUP-a KS, broj: 02/2-1-04-13-6972716 od 30.01.2017. godine, u prilogu kojeg je dostavljena obimna dokumentacija: zapisnici, rješenja, prekršajni nalozi i prekršajne prijave koje se podnesene od strane postupajućih inspektora od 2010. godine, pa nadalje prema društvu ArcelorMittal Zenica.

Iz dostavljene dokumentacije proizilazi, da je Federalni inspektor zaštite okoliša, Ibro Kulin, vršio inspekcijske nadzore u ArcelorMittal Zenica u 2010., 2011. i 2012. godini, da je Mediha Mlaćo, po Odluci Vlade FBiH u Uredu u Zenici, u periodu od 01.01.2013. do 23.02.2015. godine, obavljala dužnost, Federalnog inspektora za zaštitu okoliša, da je Ljuba Tadić, vršila inspekcijske nadzore u ArcelorMittal Zenica u periodu od 07.04.2015 -31.12.2016. te su kronološki pobrojane i materijalnom dokumentacijom potkrepljene poduzete mjere iz čega proizilazi da je vršen kontinuirani inspekcijski nadzor nad pogonima Koksara, Aglomeracija, Energetika, Visoka peć, Čeličana BOF i Valjaonica, da su u navedenim periodu nalagane upravne mjere, izdavani prekršajni nalozi, odnosno podnošeni zahtjevi nadležnom sudu za pokretanje prekršajnog postupka.

Iz uvida u završene/ugovorene/planirane investicije u zaštiti okoliša proizilazi da je u periodu 2005-2017. godina društvo Arcelor Mittal Zenica uložilo 84,61 miliona KM u svrhu zaštite okoliša i ispunjenja mjera i uvjeta iz okolišnih dozvola, te da su u fazi realizacije projekti: Sekundarno otprašivanje na Čeličani vrijednosti 10,76 miliona KM, Novi hibridni filter na sinter mašini br. 6 vrijednosti 5,87 miliona KM, Energetika- nova zajednička kompanija na bazi gasnih kotlova vrijednosti 103,66 miliona KM, Ugradnja AMS na koksari, Aglomeraciji, Visokoj peći, BOF Čeličani vrijednosti 1,44 miliona KM. Također iz uvida u pregled ulaganja u zaštitu okoliša proizilazi da je investirano dodatnih 15,7 miliona KM za projekte koji nisu naređeni okolišnim dozvolama.

Dana 17.04.2018. godine ovo Tužiteljstvo je zaprimilo Akt Kantonalnog tužilaštva ZDK Kantona broj:T04 0 KT 0023516 15 od 16.04.2018. godine, u kojem se navodi da je Tužiteljstvo ZDK dana 13.02.2018. godine, donijelo Naredbu o neprovođenju istrage protiv privrednog društva „ARCELOR MITTAL“ d.o.o. Zenica, Palavathu Krishan Nair Bijju i Mukund Vyankatesh Kulkarni, odgovornih lica AMZ-a zbog krivičnog djela onečišćenje okoliša iz člana 303.st.1. i 2. KZ FBiH, i krivičnog ugrožavanje okoliša napravama iz člana 304. KZ FBiH, jer ne postoje osnovi sumnje da su prijavljeni počinili navedena krivična djela, odnosno da ne postoje osnovi odgovornosti pravne osobe u smislu člana 128. KZ FBiH, te u prilogu dostavljenu nalaz i mišljenje sudskog vještaka iz oblasti zaštite okoliša Divoš Ahmet od 26.10.2017. godine.

Iz uvida u navedenu Naredbu o neprovođenju istrage proizilazi da je konstatirano da okolišna dozvola predstavlja opće prihvaćen ključni pravni instrument za smanjenje negativnih uticaja industrije na okoliš i to zadovoljenjem okolišnih zahtjeva, te da je bitno da okolišna regulativa razlikuje nove pogone i postrojenja od postojećih koji su zakonski radili prije donošenja propisa o okolišnoj dozvoli. Tako je za postojeće pogone i postrojenja predviđeno da se planom mjera smanjuje redukcija opterećenja okoliša u određenom periodu, kako bi se dostigle određene vrijednosti emisija. U pogledu izdavanja okolišnih dozvola vještak je utvrdio da je privredno društvo pod nazivom Mittal steel Zenica d.o.o. dana 23.01.2006. godine, zatražilo izadavanje okolišne dozvole od nadležnog organa Vlade FBiH na temelju „Plana aktivnosti“ kojim su predviđene mjere i rokovi za postupno smanjenje zagađenja iz pogona i postrojenja kojima su izdate dozvole za rad prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti okoliša, te da je u vezi s tim nadležno Ministarstvo zatražilo od ArcelorMittal Zenica, da dostave planove aktivnosti za svaki pojedinačni pogon koji su nakon dostavljanja analizirani od strane Ministarstva u saradnji sa stručnom komisijom od 30 članova, te su nakon donošenja konačne odluke o prihvatljivosti izdane okolišne dozvole na period od 5 godina. Vještak je utvrdio da je ArcelorMittal Zenica u 2008. godini, revitalizirao pogone koji su mirovali 17 godina nakon čega je pokrenuta integralna proizvodnja. dalje je konstatirano da je ArcelorMittal Zenica prije isteka važnosti okolišnih dozvola dana 10.09.2014. godine dostavio Ministarstvu

zahtjev za njihovu obnovu, te nakon što je zahtjev dopunjen u skladu sa uputstvima datim od strane Ministarstva postupci su spojeni u jedan upravni postupak pod brojem UPI 05/2-23-11-133/14 za izdavanje jedne okolišne dozvole u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša, izuzev za pogone Čeličana BOF i Čeličana EAF za koje je vođen zaseban postupak, te su okolišne dozvole izdate krajem 2015. godine. Dalje je utvrđeno da je ArcelorMittal Zenica u osmom mjesecu 2016. godine, podnio zahtjev za izdavanje integralne okolišne dozvole za sve pogone i postrojenja na osnovu kojeg zahtjeva je Ministarstvo dana 03.04.2017. godine, izdalo integralnu okolišnu dozvolu za sve pogone. U vezi provođenja mjera iz okolišnih dozvola izdatih ArcelorMittalu Zenica, vještak je naveo da je Ministarstvo imenovalo stručnu komisiju za kontrolu realizacije obaveza utvrđenih okolišnim dozvolama, koja komisija je nakon obilaska pogona u periodu od 08 do 29.04.2013. godine i pregleda relevantne dokumentacije zatražila od društva ArcelorMittal Zenica da izradi detaljnije matične kartone svih nerealiziranih projekata sa obrazloženjima razlozima kašnjenja. U vezi s tim ArcelorMittal Zenica je napravio tražene pojedinačne kartone sa stanjem na dan 07.10.2013. godine, a posebno na dan 24.10.2013. godine, za pogon Aglomeracija u vezi sa rekonstrukcijom „ESP“. Komisija je Ministarstvu dostavila ovaj izvještaj sa priloženim kartonima nerealiziranih projekata, te je dat zaključak Komisije da je ArcelorMittal Zenica od ukupno 200 mjera utvrđenim okolišnim dozvolama u potpunosti proveo 186 mjera da su 2 mjere djelimično provedene, a da 12 mjera nije realizirano, te da nerealizirane mjere predstavljaju krupne investicione zahvate i suštinski bi trebale imati najveći uticaj na smanjenje zagađenja okoliša. Vještak u nalazu navodi da je Ministarstvo izvještaj komisije dana 16.11.2013. godine dostavilo Vladi FBiH, a dana 20.11.2013. godine održan je sastanak sa predstavnicima ArcelorMittal Zenica, na kojem je još jednom izvršena detaljna analiza kartona projekata nerealiziranih mjera iz okolišnih dozvola, te je ministarstvo prihvatilo nove rokove za realizaciju. Dalje je konstatirano da je na temelju Odluke Vlade FBiH broj 1617/2013 od 30.12.2013. godine potpisan Memorandum o razumjevanju kojim je potvrđeno da su kartoni projekata prihvatljivi uključujući nove rokove za realiziranje mjera, te se konstatira da je vještak iznio mišljenje da industrijske tehnologije uopćeno imaju neprihvatljive emisije zagađenja okoliša i da se iste moraju u prihvatljivom periodu prilagoditi najboljim raspoloživim tehnikama za dostizanje ciljanih emisija. Dalje je konstatirano da je ispoštovana zakonska procedura u vezi sa postupkom podnošenja zahtjeva za izdavanje okolišne dozvole društvu ArcelorMittal Zenica zajedno sa planovima aktivnosti koje sadrže mjere i rokove za postupno smanjenje emisija odnosno zagađenja i za usaglašavanje sa najboljim raspoloživim tehnikama.

U vezi rada postrojenja bez okolišnih dozvola, u periodu od 02.12.2014. godine do kraja 2015. godine za pogone Čeličana BOF, Čeličana EAF, a za ostale pogone od 02.12.2014. godine, odnosno od 24.11.2015. godine, pa do izdavanja integralne okolišne dozvole 03.04.2017.godine, konstatirano je da su u spornim periodima postojale protivpravne radnje ArcelorMittal Zenica, kako je već navedeno zbog rada bez izdatih okolišnih dozvola, te je utvrđeno da navedena protivpravnost ima prekršajni karakter u smislu člana 116. Zakona o zaštiti okoliša.

U vezi rada Federalne uprave za inspeksijske, Inspektorat za zaštitu okoliša utvrđeno je da u periodu od 01.01.2015.-30.11.2015. godine izvršena 34 nadzora, na temelju kojih su izdata 23 Rješenja sa upravnim mjerama za otklanjanje utvrđenih nedostataka, zatim 14 prekršajnih naloga u iznosu od 27.600 KM. Dalje je utvrđeno da su osim Federalne inspekcije zaštite okoliša u odnosu na ArcelorMittal Zenica, djelovale i druge inspekcije kao što su Federalna vodna inspekcija koja je u navedenom periodu izvršila 16 nadzora i izdala 4 upravne mjere i 14 prekršajnih naloga u iznosu od 38.500 KM, kao i Federalna inspekcija posuda pod pritiskom, koja je izvršila 117 inspeksijskih nadzora, te je također

utvrđeno da je kod Općinskog suda u Zenici krajem 2014. godine podneseno 10 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka između ostalog i zbog neizvršenja mjera iz okolišnih dozvola. Dalje se konstatira da je Federalna uprava za inspekcijske poslove ukazala da se najrigoroznija mjera - zabrana obavljanja djelatnosti društva ArcelorMittal Zenica, može izreći samo uz saradnju sa FMOIT i Vladom FBiH, ali da treba imati na umu značaj posljedice ovakve mjere. Konstatirano je da iz dostavljenih informacije proizilazi da je prema društvu ArcelorMittal Zenica, vršen stalni inspekcijski nadzor, na temelju kojeg su izrečene brojne upravne i prekršajne mjere, s ciljem da se rad ArcelorMittal Zenica dovede pod uvjete propisane zakonom. S tim u vezi Tužiteljstvo ZDK zaključuje da je stav Federalne uprave za inspekcijske poslove realističan, obzirom da društvo ArcelorMittal Zenica ima veliki tj. esecijalni značaj za Zenicu (radna mjesta, pogone grijanja i sl.), iz čega proizilazi da nije potrebna najrigoroznija mjera zabrane obavljanja djelatnosti, obzirom da je izdata integralna okolišna dozvola, te postoji mogućnost da ArcelorMittal Zenica radi u skladu sa uvjetima propisanim zakonom.

U vezi navoda da javnosti nisu dostupni podaci mjerenja fiksnih mjernih stanica, Tužiteljstvo ZDK konstatira da je riječ o paušalnom i irelevantnom navodu, obzirom da Zakon predviđa široke mogućnosti pristupa informacija i učestvovanja javnosti po pitanjima zaštite okoliša.

Također Tužiteljstvo ZDK konstatira da ne postoje zvanični podaci kojima je vršeno mjerenje polutanata u zraku, zemlji i vodi na području grada Zenice, odnosno nije vršeno uređajima koji su kalibrirani, te se iz navedenog razloga, zbog nepostojanja objektivnih podataka o stupnju zagađenja ne može Arcelor Mittal Zenica sumnjiviti da je prouzrokovao posljedicu u vidu pogoršanja uvjeta života ili neke teže posljedice

Analizom izjava svjedoka i materijalnih dokaza koji su prethodno navedeni ovo Tužiteljstvo zaključuje da su dokazi saglasni i međusobno se dopunjuju, tako da ovo Tužiteljstvo nalazi utvrđenim da je Federalna uprava za inspekcijske poslove vršila kontinuiran inspekcijski nadzor nad subjektom Arcelor Mittal Zenica, odnosno da se Arcelor Mittal Zenica nalazio pod posebnim režimom kontrole. U vezi rada Ministarstva, odnosno konkretno bivše ministricice Branke Đurić ovo Tužiteljstvo nalazi utvrđenim da je imenovana kao odgovorna osoba u Ministarstvu poduzimala radnje iz svoje nadležnosti, te da je Ministarstvo bilo aktivno uključeno u poslove koji se odnose na ispunjene mjera i uvjeta iz okolišnih dozvola utvrđenih za Arcelor Mittal Zenica. Činjenica je da Arcelor Mittal Zenica nije u zadanim rokovima izvršavao obaveze utvrđene okolišnim dozvolama, međutim također je i činjenica da Arcelor Mittal Zenica vrši konstantno ulaganje u zaštitu okoliša, pa se u tom smislu ne može smatrati da se Ministarstvo na čelu sa Brankom Đurić, potpisivanjem Memoranduma o međusobnom razumjevanju, januara 2014. godine, stavilo iznad Zakona o zaštiti okoliša FBiH, obzirom da je ovome prethodio izvještaj stručne komisije, te je nesporno da je o ovome bila informirana i Vlada FBiH, odnosno Premijer Vlade FBiH, koji su dali saglasnost Odlukom Vlade FBiH broj 1617/2013 od 30.12.2013. godine, pa se ove aktivnosti mogu jednako tako tumačiti i kao nastojanje za iznalaženje rješenja za koje su se Ministarstvo odnosno Vlada FBiH opredjelili, kako bi se u prihvatljivom periodu Arcelor Mittal Zenica prilagodio „najboljim raspoloživim tehnikama“ za dostizanje ciljnih emisija.

U vezi sa naprijed navedenim, potrebno je ukazati na zakonska obilježja krivičnog djela Nesavjestan rad u službi iz člana 387. KZ FBiH. Naime iz zakonskog opisa bića djela proizilazi da je neophodno da se radi očigledno nesavjesnom postupanju u vršenju dužnosti. Pored toga, za postojanje ovog djela neophodno je da je usljed nesavjesnog rada službenog lica nastupila teža povreda prava drugog ili imovinska šteta preko 1.000

KM. Radi se o objektivnom uslovu inkriminacije bez kojeg nesavjesno postupanje službenog lica ne predstavlja ovo krivično djelo. Subjektivna strana bića krivičnog djela je složena, jer je čini umišljaj i nehat. Naime, službeno lice koje nesavjesno postupa treba da je svjesno svoje velike nesavjesnosti, da krši zakon ili drugi propis odnosno opšti akt, pa to hoće ili se saglašava sa takvim svojim postupanjem (direktni i eventualni umišljaj), dok u odnosu na težu posljedicu, pored umišljaja može postojati i nehat, kako svjesni tako i nesvjesni, jer učinilac treba da je svjestan ili je bio dužan i mogao biti svjestan da zbog takvog njegovog nesavjesnog postupanja može nastupiti teža povreda prava drugog ili imovinska šteta.

U konkretnom slučaju potrebno je napomenuti da je Tužiteljstvo ZDK u Naredbi o neprovođenju istrage od 13.02.2018. godine, utvrdilo da ne postoje egzaktni pokazatelji koji bi potvrdili u kojem obimu Arcelor Mittal Zenica doprinosi ukupnom zagađenju okoliša i ne može se Arcelor Mittal Zenica sumnjičiti da je prouzrokovala opću posljedicu u vidu pogoršanja uvjeta života ili neke teže posljedice, što je u direktnoj vezi i sa eventualnom odgovornošću prijavljenih. Eventualna zabrana rada društvu Arcelor Mittal Zenica zbog neposjedovanja okolišnih dozvola, odnosno neispunjena mjera i uvjeta iz izdatih okolišnih dozvola kako je naprijed elaborirano proizvela bi teške posljedice po grad Zenicu i okolna mjesta, kao i kompletan privredni sistem BiH, pa s tim u vezi kontinuirani nadzor uz izdavanje upravnih mjera, prekršajnih naloga, pokretanje prekršajnih postupaka i „pritisak“ nad društvom Arcelor Mittal Zenica, bez poduzimanja najstrožije mjere (poništenje okolišne dozvole i zabrana rada) ne može se smatrati očigledno nesavjesnim postupanjem prijavljenih Ibrahim Tirka i Branke Đurić, pogotovo ako se slučaj promatra u kontekstu činjenice da je integralna proizvodnja u Željezari Zenica pokrenuta 2008. godine, te ni za vrijeme prethodnih, tj. kasnijih ministara Federalnog ministarstva okoliša i turizma nisu poduzimane ove mjere, kao i činjenice da društvo Arcelor Mittal Zenica ulaže znatna sredstva za zaštitu okoliša. Također iz izjava svjedoka i materijalnih dokaza proizilazi kao nesporno da je Federalna uprava za inspeksijske poslove Arcelor Mittal Zenica stavila pod poseban nadzor i vršila kontinuirane inspeksijske kontrole.

S tim u vezi, a na temelju ocjene svih dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, Tužiteljstva smatra da su Branka Đurić i Ibrahim Tirka ulagali napore na poboljšanje situacije i iznalaženju najboljeg rješenja u konkretnom slučaju, a sve imajući u vidu da je riječ o kompleksnom problemu za koji ne postoji jednokratno rješenje, već je potreban kontinuiran napor svih nivoa vlasti, kao i nevladinog sektora i ne može se izvući logički zaključak da su radi o umišljajnom postupanje, u smislu da su prijavljeni svjesno i htijući kršili Zakon ili drugi propis, odnosno opšti akt,

Obzirom na sve naprijed navedeno, nakon analize prikupljene dokumentacije i obilježja krivičnog djela Nesavjestan rad u službi iz člana 387. KZ FBiH, koje se prijavljenim stavlja na teret, Tužiteljstvo zaključuje da u konkretnom slučaju radnjama Branke Đurić i Ibrahim Tirka nisu ostvarena obilježja krivičnog djela koje im se stavlja na teret ili nekog drugog krivičnog djela propisanog KZ FBiH, pa je rješeno kao u dispozitivu.

Ujedno Vas obavještavamo da imate pravo podnijeti prigovor na ovakvu odluku Uredu tužioca u roku od 8 (osam) dana, od dana prijema ove obavijesti.

